

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΗ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΜΑΪΟΥ 1951

ΑΡΙΘ. 9

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνος Πασχάλιον διδασκαλία πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.—*Εὐχετήριος ἐπὶ τῷ Πάσχα χαιρετισμὸς τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου* ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων.—*Ἡ ἀνέγερσις τῶν καταστραφέντων ναῶν*: Εὐχαιρικὸν εὐχαριστήριον τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τῶν ναῶν ἐράνου.—*Ε. Γ. Μ.* Ἡ ἐν τῷ Τριφδίῳ χριστιανικὴ χαρὰ (τέλος).—Τὸ ἐν Παλέρμῳ διεθνὲς Βυζαντινὸν Συνέδριον.—*Παρατηρήσεων Στήλη*: Ἡ Μεγάλῃ Ἑβδομάς.—«*Λύτρον λύπης*».—Ἀπαράδεκτον.—Τὸ προνόμιον τῆς ἀρνήσεως.—Ἐξακολουθεῖ ἡ βεβήλωσις.—Νικόλαος Ἀντωνόπουλος (†).—*Χρονικά*.

«ΜΗ ΦΟΒΕΙΣΘΕ· ΧΑΙΡΕΤΕ.,*»

Πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

«Μὴ φοβεῖσθε· χαιρέτε...»

Ἡ Ἐκκλησία τῶν πιστῶν εἰς θριαμβευτικὸν τόνον ψάλλει τὸν ὕμνον τῆς νίκης τῆς Ζωῆς κατὰ τοῦ Θανάτου· «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ...». Οἱ χριστιανοὶ πανηγυρίζουσι τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀναμέλπουσιν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί...». Οὐδὲν γεγονὸς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ οὐδὲν θαῦμα ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ἔχει τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν σημασίαν τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ἱστορικὸν γεγονὸς καὶ τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι τὸ νικηφόρον καὶ ἔνδοξον τέμα τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ-Λόγου. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ πέτρα καὶ ὁ θεμέλιος τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ ἐλπίς καὶ ἡ δόξα τῶν δικαίων. Ὁ ὄρθρος τῆς «μᾶς Σαββάτων» εἶναι ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς «καινῆς κτίσεως», εἰς τὴν ὁποίαν εἰσάγει τοὺς ἀνθρώπους ὁ ἀναστὰς Λυτρωτῆς, λέγων: «μὴ φοβεῖσθε· χαιρέτε...».

«Μὴ φοβεῖσθε...» Οἱ πρώτοι λόγοι, τοὺς ὁποίους ἤκουσαν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ἀναστάντος Διδασκάλου αἱ ἅγαι Γυναῖκες. «Μὴ φοβεῖσθε...» Οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἤκουσαν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου αἱ Μυρο-

* Ἀνεγνώσθη ἀπὸ τοῦ Ἀμβωνος ἀντὶ κηρύγματος τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀναστάσεως.

φόροι, ὅτε «λίαν πρῶτὴ τῆς μᾶς σαββάτων» ἦλθον φέρουσαι ἀρώματα, ἵνα ἀλείψωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὅποια μεταστροφή... Χθὲς ἡ κακία θριαμβεύουσα, κατεβίβαζεν εἰς τὸν τάφον τὴν Ἀγάπην καὶ ἐσφράγιζε τὸν λίθον «μετὰ τῆς κουστῳδίας» σήμερον «σεισμὸς μέγας» καὶ «ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ» ἐσάλπισεν εἰς τὸν κόσμον τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἀγάπης. Χθὲς οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ ἔχαιρον καὶ οἱ φίλοι Αὐτοῦ ἦσαν ὡς νεκροὶ ἐκ τοῦ φόβου· σήμερον εἰς τοὺς φίλους κηρύσσει ὁ Ἄγγελος «μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς» καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐκ τοῦ φόβου γίνονται «ὡσεὶ νεκροί».

Τὸ ἐν, τὸ μοναδικὸν γεγονός, ὅπερ ἔδωκε δύναμιν καὶ θάρρος εἰς τοὺς Ἀποστόλους, εἶναι ἡ Ἀνάστασις. Διὰ τῆς δυνάμεως τῆς Ἀναστάσεως οἱ Ἀπόστολοι ἐξεκίνησαν καὶ ἐνίκησαν τὸν κόσμον. Εἶδον καὶ ἐψηλάφησαν τὸν ἀναστάντα Διδάσκαλον ὁμίλησαν καὶ ἔφαγον μετ' Αὐτοῦ· ἐβεβαιώθησαν, ὅτι «ἠγγέρθη ὁ Κύριος ὄντως»· ἐπίεσθησαν, ὅτι τὸ μῖσος δὲν εἶναι πανίσχυρον· εἶδον, ὅτι τὸ μαρτύριον ὀδηγεῖ εἰς τὴν νίκην· ἐπίστευσαν, ὅτι ὁ Διδάσκαλος εἶναι ὁ Θεός, τοῦ Θεοῦ διακηρύσσοντος ἐξ ὀνόματος πάντων «ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου...» Μὲ τὸ θάρρος, τὸ ὁποῖον ἦντλον ἐκ τῶν γεγονότων τούτων, ἐξῆλθον οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐκήρυξαν «μεγάλῃ δυνάμει τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν Ἀνάστασιν».

Ἴδου τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μέγα δίδαγμα δι' ἡμᾶς, τοὺς ζῶντας ἐν ἡμέραις διωγμοῦ τῆς χριστιανικῆς πίστεως· ὅταν ἡ κακία καὶ τὸ ψεῦδος ἐγειρῶσι θρασεῖαν τὴν κεφαλὴν, ἡμεῖς ὡς ἀντλῶμεν δύναμιν καὶ θάρρος ἐκ τῆς Ἀναστάσεως, ἐλπίζοντες ἐπὶ τὴν τελικὴν νίκην τοῦ Θεοῦ. Ἐὰν πάσχωμεν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, θὰ δοξασθῶμεν μετ' Αὐτοῦ· ἐὰν εἰς θάνατον παραδιδώμεθα διὰ Ἰησοῦν Χριστόν, θὰ ἐγερωθῶμεν εἰς αἰώνιον ζωὴν διὰ τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ. Οὐδεμία δύναμις ἀναδεικνύει ἡμᾶς Ὁμολογητὰς καὶ Μάρτυρας ἢ ἡ πίστις εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Λυτρωτοῦ· οὐδεμία ἄλλη δύναμις ὀπλιζει ἡμᾶς διὰ θάρρους καὶ παρρησίας ἢ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος, ὅταν αὕτη ἔχη καταστῆ γεγονὸς ἐντὸς ἡμῶν. Διὰ ταύτης τῆς δυνάμεως ἦσαν ὀπλισμένοι οἱ Ἀπόστολοι, ὅτε μετὰ παρρησίας ἐκήρυττον ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου «οὐ δυνάμεθα ἡμεῖς ἄ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν».

Ἄλλὰ ταῖς μυροφόροις γυναῖξιν ὑπαντήσας ὁ ἐκ τάφου ἀνατείλας ἥλιος Χριστός, οὐχὶ «μὴ φοβεῖσθε»

μόνον, ἀλλὰ καὶ «χαίρετε» εἶπεν αὐταῖς. Χαίρετε, ὅτι ἐλύθη ἡ ἀρχαία κατάρα, ἡ βαρύνουσα τὸ ἀνθρώπινον γένος· χαίρετε, ὅτι ἠνέωκται ἡ κεκλεισμένη πύλη τοῦ Παραδείσου· χαίρετε, ὅτι ἐνίκησεν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ἔξω βάλλουσα πάντα φόβον. Ὁ κόσμος τὸ ἐσπέρας τῆς Παρασκευῆς εἶδε τὴν Ἀγάπην νὰ καταβιβάζεται ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ νὰ θάπτηται ἐν τῇ γῆ· καὶ ἐκοιμήθησαν οἱ ἄνθρωποι ἐκείνην τὴν νύκτα καὶ διήλθον τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ἀκούοντες τὸ σαρκαστικὸν ἔσσμα τῆς θριαμβολοῦσης κακίας: «ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἐτιζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγειρομαι...». Ἐξύπνησεν ὁ κόσμος «λίαν πρῶτ' τῆς μιᾶς σαββάτων» καὶ εἶδε τὴν Ἀγάπην θριαμβευτικῶς ἀναστᾶσαν ἐκ τοῦ τάφου· «χαίρετε λαοὶ καὶ ἀγαλλιᾶσθε...».

Τίς ἡ χαρὰ αὕτη, ἡ ἀπὸ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος ἀνατέλλουσα καὶ διὰ τῶν χρυσοῦν ἀκτίνων τῆς ἐλπίδος τὸν κόσμον φωτίζουσα; Εἶναι ἡ χαρὰ, τὴν ὁποίαν ἔχαρεν ὁ Χριστὸς καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ὥρας τῆς μεγάλης Αὐτοῦ ἀγωνίας καὶ τὴν ὁποίαν ἐζητεῖ νὰ μεταδώσῃ καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς Αὐτοῦ· «ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῆι· χαρὰ ἐσωτερικὴ, πλήρης καὶ μόνιμος· «τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν». Εἶναι ἡ χαρὰ, ἥτις γεννᾶται ἐκ τῆς πίστεως, ὅτι ἡ Ζωὴ ἐνίκησε τὸν Θάνατον, ὅτι ἡ φθορὰ ἐνεδύσατο τὴν ἀφθαρσίαν, ὅτι ὁ ἀναστὰς Κύριος ἐνδύσκειται ἐν μέσῳ ἡμῶν, διαλύων πάντα δισταγμὸν καὶ πάντα φόβον, ὡς ἀκριβῶς ὅτε ἔστη ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν καὶ «ἐχάρησαν» οὗτοι «ιδόντες τὸν Κύριον».

Ἴδου τὸ δεύτερον ἐκ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μέγα διδάγμα δι' ἡμᾶς, ζῶντας ἐν ἡμέραις, ἐν αἷς ἡ χαρὰ ἐφυγαδεύθη ἐκ τῆς γῆς καὶ φόβοι συνέχουσι τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ χαρὰ δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἀφοσιώσει καὶ τῇ λατρείᾳ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς· ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως διέρχεται ἀπαραιτήτως ἐκ τοῦ κήπου τῆς Γεθσημανῆ· ὑπάρχει ἐν τῇ ἀφοσιώσει καὶ τῇ λατρείᾳ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τῇ ἀγάπῃ πρὸς τὸν πλησίον. Οἱ Ἀπόστολοι «ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου», διότι ἠξιώθησαν, ἵνα ἀτιμασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Παῦλος ἠσθάνετο ἐαυτὸν πλήρη χαρᾶς, ὅτε ἔπασχεν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἀδελφῶν του· «χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν».

Πάσχα... Ἡ ἑορτὴ τῆς Συναγωγῆς, εἰς ἀνάμνησιν τῆς σωτηρίας τῶν Ἑβραίων ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τῆς διαβάσεως τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Τότε ὁ λαός, ἑορτάζων τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ, ἔψαλε τὸ ἐπινίκιον ἔσσμα τῷ Σωτῆρι Θεῷ· «ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ...». Πάσχα καινόν... Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀνάμνησιν τῆς μεγάλης νίκης τοῦ Χριστοῦ, τοῦ θριαμβοῦ τῆς Ζωῆς κατὰ τοῦ Θανάτου. Οὐχὶ πλεον ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἵνα ὀδηγήσῃ ἡμᾶς ὡς ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλ' «ἐκ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν». Τὸ μέγιστον τοῦτο γεγονός ἐορτάζουσα ἡ Ἐκκλησία, καλεῖ ἡμᾶς, ἐν μέσῳ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀγωνίας, τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ζῆ, ἵνα «εὐφρανθῶμεν ἐνθέως». Ὁ δὲ ἀναστὰς Λυτρωτῆς ἀπευθύνεται

πρὸς ἡμᾶς, ὡς κατὰ τὸν ὄρθρον ἐκεῖνον τῆς μιᾶς σαββάτων λέγων: «μὴ φοβείσθε· χαίρετε...».

Ἡ θεία χάρις τοῦ Ἀναστάντος Λυτρωτοῦ εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνεν ἀπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων Ἑλλάδος τὸν ἀκόλουθον εὐχετήριον χαιρετισμὸν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα:

«Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀπευθύνω τὸν χαρμόσυνον εὐχετήριον χαιρετισμὸν πρὸς πάντας τοὺς ὀρθοδόξους Ἕλληνας καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς πέραν τῆς θαλάσσης ἀγωνιζομένους τὸν καλὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγῶνα καὶ τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου ἀπόδημα τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλλάδος τέκνα.

» Ὁ χαιρετισμὸς οὗτος ἐπέχει καὶ θέσιν προσκλητηρίου σαλλίσματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἔτους τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ καὶ τῶν ἑορτῶν τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου πρὸς πανελλήνιον συναγεμῶν, καθ' ὃν ὁ ἐναγκαλισμὸς τῆς μητρὸς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἀποδήμων τέκνων τῆς θὰ ἀποτελέσῃ πανηγυρισμὸν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ, ἀλλὰ καὶ βάλαμον πρὸς ἀποθεραπείαν τῶν χαινουσῶν εἰσέτι πληγῶν τῆς δεινῶς τραυματισθείσης εἰς τὸν θανάσιμον ἀγῶνα προσφιλοῦς Πατρίδος.

Τὴν γενικὴν χαρὰν θὰ ἐπισκιάσῃ βεβαίως ὁ ἀνεκπλήρωτος εἰσέτι πόθος τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων, συνεχιζόντων ἀνευδότως τὸν ὑπὲρ ἑλευθερίας ἀγῶνά των καὶ τὰ ἀνεκλήγητα μαρτύρια τῶν ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου βασανιζομένων τολαιπῶρων Βορειοηπειρωτῶν.

» Ἀλλὰ θαρσεῖν χερὶ! Πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύσουσι... Χρ:στὸς Ἀνέστη!»

Η ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΕΝΤΩΝ ΝΑΩΝ

Τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος ὁ ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν κατεστραμμένων ἱερῶν ναῶν λαϊκὸς ἔρανος ἐδικαίωσε πλήρως τὰς προσδοκίας τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν αὐτοῦ συντόμως ἐργασθείσης Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐράνου. Τὸ μέγιστον τοῦδε συλλεγέντα ἢ δηλωθέντα ποσὰ ἐκ τε τοῦ λαϊκοῦ ἔράνου καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν μεγάλων εἰσφορῶν ἀνέρχονται εἰς εἴκοσι καὶ δύο δισεκατομμύρια δραχμῶν, ὑπολείπονται δ' ἔτι αἱ εἰσφοραὶ τῶν περισσοτέρων καὶ οἰκονομικῶς εὐρωστοτέρων μεγάλων Οἰκονομικῶν Ὄργανισμῶν.

Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔρανου ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνε τὸ κατωτέρω εὐχαριστήριον καὶ εὐχετικὸν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν μήνυμα:

Βαθύτατα συγκεινημένος ἐκ τῆς προθύμου καὶ ὀλοφύχου συμμετοχῆς τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸν λαϊκὸν ἔρανον τῆς 4ης Ἀπριλλίου ὑπὲρ ἀνε-

γέρεως τῶν 800 ἐκ τοῦ πολέμου κατεστραμμένον ναῶν μας, ἐπιθυμοῦ νὰ ἐκφράσω πρὸς πάντας τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐπιτυχία τῆς 4ης Ἀπριλίου, ἣτις ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν, δὲν ἀναφέρεται βεβαίως μόνον εἰς τὰ συλλεγόμενα χρηματικά ποσά, ἀλλ' ἀποτελεῖ καὶ μίαν εἰσέτι ἐπιβεβαίωσιν, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μένει προσηλωμένος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του.

Ἰδιαιτέρως συγκινητικὰ ὑπῆρξαν αἱ πολλὰ καὶ ἀξιωματικὰ περιπτώσεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι συνεισφέροντες ὄχι ἐκ τοῦ περισσεύματος, ἀλλὰ πραγματικῶς ἐκ τοῦ ὑστερήματός των, ἤγγισαν τὰ ὅρια τῆς θυσίας. Τοῦτο διαπιστοῦμεν μὲ ἀληθῆ συγκίνησιν, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ ἔρανος ἐνηργήθη εἰς παραμονὰς τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα καὶ εἰς περ' ὁδον δεινῆς οἰκονομικῆς κρίσεως. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐξ οὐδετέρου τούτων ἠμποδίσθη ἰὰ ἐκδηλώσῃ, ὡς καὶ πάντοτε, τὸν σεβασμὸν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν Πατρίδα.

Δίκαιον ὁμῶς καὶ πρέπει θεωρῶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἵνα καὶ δημοσίᾳ εὐχαριστήσω πάντας ἐκείνους, οἵτινες ὄχι μόνον διὰ τῆς εἰς χρῆμα εἰσφορᾶς των, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς προσωπικῆς των ἐργασίας συμμετέσχον καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῆς πανελληνίου ταύτης ἐξορμήσεως. Πρὸς ἅπαντας τούτους τοὺς παρασχόντας πολῦτιμον ἕκαστος συμβολὴν καὶ καταβαλόντας νυχθημέρους κόπους, ἐκφράζω τὴν πλήρη καὶ ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ βεβαίως ὁ ἔρανος ὑπὲρ ἀνεγέρεως τῶν ἐκκλησιῶν δὲν ἐτελείωσεν. Εἰς τὴν μετὰ τόσης προθυμίας ἀνώνυμον συνεισφορὰν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἣτις ἐξακολουθεῖ ἀκόμη, δικαίως πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ὀνομαστικὴ συνεισφορὰ τῶν πλουσίων ἀτόμων καὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὄργανισμῶν, προσφερόντων ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν, μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι οὕτω πραγματικοῦσιν κατάθεσιν «ἀσφαλείας». Παρὰ τὴν κοινήν γνώμην, ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι δῆθεν κωφός, πιστεύω σιερῶς, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς πλοῦτος καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν θὰ κωφεύσῃ. Δὲν πρόκειται ἄλλωστε ἐν τῇ πραγματικότητι περὶ ἀλλοτριᾶς ἀνάγκης, ἀλλὰ περὶ ὑψίστου ἰδίου συμφέροντος.

Πεποιθὼς, ὅτι καὶ τοῦ πλοῦτου ἡ συνεισφορὰ θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν προθυμίαν τῆς πενίας, ἀπευθίνω πρὸς πάντας τὰς θερμοτέρας εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως. Εἶθε ὁ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάς Κύριος νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰ μαρτύρια τοῦ διὰ πολλοστὴν φορὰν σταυρουμένου Γένους καὶ νὰ χαρίσῃ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν Του καὶ τὸν κόσμον Του ἅπαντα.

Ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος θὰ μεταβῇ εἰς Ἡπειρον, ὅπου, ἐὰν αἱ καιρικαὶ συνθήκαι ὑπάρξουν εὐνοϊκαί, θὰ προχωρήσῃ εἰς παραμεθόριον χωρίον ἵνα θεμελιώσῃ ἀνεγερθὸν ναὸν καταστραφέντα κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον. Θὰ ἐπακολουθήσουν δ' ἐν γένει αἱ ἐργασίαι πρὸς ἀνοικοδόμησιν ἢ ἐπισκευὴν καὶ τῶν λοιπῶν ναῶν.

Ἡ ἘΝ Τῶ, ΤΡΙΩ(ΔΙΩ), ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΧΑΡΑ

Β'

Ἄς ἴδωμεν τώρα καὶ τὴν ἐν γένει διάταξιν τῶν ἱερῶν τοῦ «Τριωδίου» ἀκολουθιῶν, ἵνα καὶ ἐκ ταύτης ἀντιληφθῶμεν πόσον ἀπέχει τοῦτο τῆς μονοπλευροῦ τῶν ἀνθρωπίνων θεωρήσεως καὶ πόσον ἐμπνέεται τοῦτο ἀπὸ τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὑπεσχημένην εἰς τοὺς πιστοὺς χαρὰν, ἣν «οὐδεὶς αἴρει» ἀπ' αὐτῶν. (Ἰωάν. στ' 22.).

Τὸ «Τριῶδιον» ἀπευθύνεται πρὸς τὴν ἁμαρτωλὴν ἀνθρωπότητα καὶ ταύτης ἐκφράζει τοὺς ἀλαλήτους στεναγμούς, ἀλλὰ καὶ τὰς μᾶλλον ἐλπιδοφόρους προσδοκίας, ἣδη δὲ εἰς τὰς δύο πρώτας αὐτοῦ ἀκολουθίας, τὴν τοῦ «Τελώνου καὶ Φαρισαίου» καὶ τὴν τοῦ «Ἀσώτου», θέτει ὡς πρόσωπον τηλαυγὲς δύο ὄρατα ὑποδείγματα ἀνθρώπων ἀνακτησάντων τὴν διὰ τῆς ἁμαρτίας ἀπολεσθεῖσαν εὐδαιμονίαν, χάρις εἰς τὴν σωστικὴν ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ἐπὶ τῆς ἀπειροῦ ταύτης τοῦ Θεοῦ ἀγάπης βασίζεται καὶ ὁλόκληρος ἡ πρὸς ἐπιστροφὴν τοῦ ἁμαρτήσαντος σύντονος ἐκκλησιαστικὴ προσπάθεια τῆς περιόδου ταύτης καὶ πρὸς αὐτὴν δ' ἀπευθύνεται ὁλόκληρος ὁ ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ θρήνος τῆς ἐξομολογουμένης διὰ τῶν ἱερῶν τοῦ «Τριωδίου» ἁσμάτων χριστιανῆς ψυχῆς, καὶ τὴν πρὸς τὴν θεῖαν ταύτην ἀγάπην φερέλιπα ἐμπιστοσύνην ζητοῦσι δι' ὅλων αὐτῶν τῶν μετέπειτα ἁσμάτων νὰ διεγείρωσι καὶ νὰ τονώσωσιν οἱ ἱεροὶ τοῦ «Τριωδίου» ποιηταί, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγεται καὶ ὁ διάσημος ὑμνογράφος τοῦ ἡ' αἰῶνος Ἀνδρέας Κρήτης ὁ Ἱεροσολυμίτης, τοῦ ὁποίου, πλὴν ἄλλων ψαλλομένων, ὡς γνωστόν, ψάλλεται καὶ ὁ «Μέγας Κανὼν», τμηματικῶς μὲν τὰς τέσσαρας πρώτας ἡμέρας τῆς Α' ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ὁλόκληρος δὲ τῇ ἑσπέρᾳ τῆς Τετάρτης τῆς Ε' ἐβδο-

Ἐκ μέρους τοῦ Διοικητοῦ τῆς 15ης μεραρχίας ὑποστρατήγου κ. Δημ. Ἰατροῖδου ἐπισκεφθεὶς τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ κ. Π. Μπαμίλης ἐπέδειξε σχέδιόν του, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἀνεγερθῇ δαπάναις τῆς μεραρχίας ὁ ναὸς τῆς ἁγ. Κυριακῆς τοῦ φερωνύμου χωρίου τῆς Μητροπόλεως Καστορίας.

Ἡ ἀνεγερσις τοῦ ναοῦ τούτου θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Προγράμματος τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν ναῶν τῆς ὑπαίθρου. Ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ναοῦ τῆς ἁγ. Κυριακῆς θὰ κατατεθῇ αὐριον ἐν ἐπισημῶ τελετῇ τῆς 15ης μεραρχίας, ὁ ρυθμὸς δὲ αὐτοῦ θὰ ἦνε βασιλικὴ μονόκλιτος διαστάσεων 11,40×16,40, ὕψους 8,50 (ἀνευ τῶν ἀετωμάτων). Τὸ σχέδιον αὐτοῦ, ἐκπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προτύπων τῶν ἀρμοδιῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Θερησκευμάτων, ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις καὶ διὰ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ διεβίβασε συγχαρητήρια πρὸς τὴν ἐν λόγῳ μεραρχίαν διὰ τὸ ὑπ' αὐτῆς ἀναληφθὲν θεάρεστον ἔργον.

μάδος. Εἰς τὸν ἔσπερινόν τοῦ «Μεγάλου Κανόνος», ψαλλόμενον τῇ αὐτῇ Τετάρτῃ πρωΐ, τὰ πλήρη ψυχικοῦ πόνου, διὰ τὴν ἁμαρτίαν, «Στιχηρὰ κατ' Ἀλφάβητον» καταλήγουσι διὰ τῶν ἐπομένων πλήρων βεβαίας ἐλπίδας καὶ αἰσιοδοξίας :

*«Ψυχὴν καὶ σῶμά μου δλοκλήρως
εἰς χεῖράς Σου παρατίθημι...»*

*«ὦ τῆς ἀφάτου Σου εὐσπλαγχνίας !
ὑπεράγαθε, ἀνεξίκακε Κύριε
ὦ ἀναμάρτητε καὶ οἰκτίρμον,
μὴ με ἀπορρίψῃς
ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου,
ὅπως κἀγὼ εὐχαρίστως
χαίρων τε καὶ ψάλλων βοῶ Σοι.
Κύριε, πρὶν εἰς τέλος
ἀπόλωμαι, σῶσόν με».*

Ποῖαν ἄλλην μεγαλειτέραν ἀσφάλειαν δύναται νὰ ἔχη ὁ χριστιανός, ἢ ποῖον ἐχθρὸν πλέον καὶ κίνδυνον δύναται νὰ φοβηθῇ, ὅταν ἀναθέτῃ εἰς τὸν Παντοκράτορα καὶ Παντοδύναμον καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα; Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ τοιοῦτος χριστιανός νὰ μὴ τείνῃ πρὸς τὴν χαρὰν, τὴν ὁποῖαν τοῦ ὑπόσχεται ἡ ἀνεξικακία καὶ ἡ ἀπειρος ἀγαθότης καὶ εὐσπλαγχνία τοῦ Κυρίου, ὅστις εἶναι πρόθυμος νὰ τρέξῃ εἰς σωτηρίαν του; Ποιεῖ διὰ τὴν ἁμαρτωλότητά του ὁ ἐξομολογούμενος ταύτην χριστιανός, ἀλλ' ἡ πίστις πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα τῶν ἀμετρήτων οἰκτιρμῶν δὲν τὸν ἀφίνει νὰ βυθισθῇ εἰς ἀπόγνωσιν τοῦναντίον, ἢ πίστις αὕτη τὸν ἐνθαρρύνει εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐπιστροφῆς, εἰς τὸ τέρμα τοῦ ὁποῦ βλέπει τὴν γαλήνην καὶ τὴν χαρὰν!

Ἡ ἀκολουθία, ἔπειτα, τοῦ Σαββάτου τῆς «Τυρινῆς», διὰ τῆς ὁποίας τόσα ἔνδοξα ὀνόματα ἡρώων τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς ἐξυμνοῦνται, εἶναι χαρᾶς καὶ πανηγύρεως ἀφορμὴ, εἰς αὐτὰς τὰς παραμονὰς τῆς «κατανυκτικῆς» τῶν Νηστειῶν περιόδου. Πόσοι τότε θριάμβοι τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐνισχυομένης ἀνθρωπίνης κατὰ τοῦ κακοῦ προσπαθείας ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην μας! Διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ὑμνωδοῦ προτροπόμεθα νὰ «φαιδρύνωμεν» ὅλοι «τὰς λαμπάδας τῶν ψυχῶν ἡμῶν» καὶ ἀκούομεν τὸ πανηγυρικὸν καὶ χαρμόσυνον τοῦτο :

*«Ταῖς τῶν Πατέρων ἀστραπαῖς
καταναγασθέντες,
ὡς εἰς Παράδεισον τερπνὸν
νῦν εἰσιόντες,
τῆς τρυφῆς τοῦ χειμάρρου
καταπολαύσωμεν».*

Χαρμόσυνον ἐπίσης ἑορτὴν τελεῖ καὶ τὸ Α' Σάββατον τῶν Νηστειῶν ἢ Ἐκκλησία μας εἰς τιμὴν καὶ μνήμην ἑνὸς τῶν μεγαλειτέρων Μαρτύρων τῆς χριστιανικῆς ὁμολογίας καὶ καλεῖ τοὺς πιστοὺς εἰς κοινήν πανηγυρίαν καὶ εὐφροσύνην ψάλλουσα μετ' ἐνθουσιασμοῦ :

*«Δεῦτε, φιλομάργυρες πάντες,
πνευματικῶς εὐφρανθῶμεν
καὶ πανηγυρίσωμεν...».*

Πλὴν δὲ τοῦ, ὅτι οὐδόλως διακόπτεται κατὰ τὴν

περίοδον τῆς Τεσσαρακοστῆς ὁ χαρμόσυνος τόνος τῆς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς τοῦ Κυρίου Ἀναστάσεως ἀφιερωμένης πρώτης ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, τῆς Κυριακῆς, αἱ Κυριακαὶ τῆς περιόδου ταύτης ἔχουσι καὶ ἀνὰ μίαν ἐκάστη ἐπὶ πλεον ἀφορμὴν προσθέτου πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφροσύνης. Οὕτω : Ἡ πρώτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν χαρμόσυνον πανηγυρίαν τῆς ἀπὸ τῆς εἰκονομαχικῆς ἔριδος εἰρηνεύσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ γενικώτερον τοῦ κατὰ τῶν αἰρετικῶν θριάμβου τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως· ἡ δευτέρα Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν μνήμην ἑνὸς μεγάλου τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, τοῦ Παλαμᾶ· ἡ τρίτη Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν τιμητικὴν προσκύνησιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐν μέσῳ τῶν εὐόσμων ἑαρινῶν ἀνθέων προβαλλομένου· ἡ τετάρτη Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἐξύμνησιν τοῦ, καὶ τῇ 31ῃ Μαρτίου ἑορταζομένου, Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ συγγραφέως τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τῆς «Κλίμακος» περιφήμου συγγράμματος· ἡ πέμπτη Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἐξύμνησιν τῆς, καὶ τῇ 1ῃ Ἀπριλίου ἑορταζομένης, Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἴγυπτίας, παρεχούσης ὑπόδειγμα μετανοίας ἀπειρώς ἐνθαρρυντικόν.

Καθ' ἀπάσας τὰς Κυριακάς ταύτας, πλὴν τῶν συνήθως ἐκ τῆς «Ὀκτωήχου» ψαλλομένων θριαμβευτικῶν καὶ χαρμοσύνων «ἀναστασίμων» ὕμνων, αἱ κατ' αὐτὰς θεσπισθεῖσαι ἑορταστικαὶ εὐκαιρίαι ἐνέπνευσαν καὶ εἰδικὰ δι' αὐτὰς πανηγυρικὰ καὶ ἑόρτια ἔσματα, διὰ τῶν ὁποίων καλούμεθα, ἄλλοτε μὲν ὅπως «ψαλλμικῶς τὰς χεῖρας κροτήσωμεν» καὶ «σκιρτῶντες μετ' εὐφροσύνης... ἡμέραν χαρμονικὴν θεοφρόνως... τελέσωμεν», ἄλλοτε δὲ ἵνα «τὸ ζωοδόρητον καὶ θεῖον ξύλον» τοῦ Σταυροῦ «περιπτυξώμεθα» ἅτε «πᾶσιν ἐμφανῶς βροῦν θεῖαν ἀφεινὴν καὶ φῶς οὐράνιον, καὶ ζωὴν, καὶ ἀληθῆ ἀγαλλίασιν», καὶ ἄλλοτε ὅπως ἐκδηλώσωμεν τὴν πρὸς τὰ ἑορταζόμενα πρόσωπα εὐλαβῆ τιμὴν δι' εὐγνωμόνων ἐγκωμίων, οἷον τὸ πρὸς τὸν ὅσιον Ἰωάννην :

*«Υπὲρ μέλι καὶ κηρίον
ἠδύνεις, Πάτερ,
ταῖς αἰσθήσεσι ἡμῶν».*

Τὸ Σάββατον τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν πανηγυρικὴν ἀκολουθίαν τοῦ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκου «Ἀκαθίστου Ὑμνου», ὅστις ψαλλόμενος ἤδη τιμητικῶς κατὰ τὰς προηγουμένας τέσσαρας ἑβδομάδας, ἐκάστην Παρασκευὴν ἑσπέρας, πληροῦ πραγματικῆς χαρᾶς ἰτὰς καρδίας τῶν πιστῶν, κατὰ χιλιάδας συντρεχόντων εἰς τοὺς ναοὺς νων ἵνα ἀκούσωσι τὸ θαυμάσιον τοῦτο προῖδον τῆς εὐσεβείας τῶν βυζαντινῶν μας προγόνων, ὅπερ οὐδέποτε γηράσκει καὶ οὐδέποτε προκαλεῖ τὸν κόρον.

Τὸ κατακλειδόν, τέλος, τὴν πρὸ τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος νηστήσιμον περίοδον πανηγυρικὸν διήμερον τοῦ «Σαββάτου τοῦ Λαζάρου» καὶ τῆς «Κυριακῆς τῶν Βαΐων» ἀποτελεῖ λατρευτικὴν ἐκδήλωσιν πᾶν ἄλλο ἢ σχετιζομένην πρὸς τὴν θλίψιν καὶ τὴν κατήφειαν. Τοῦτο δ' ἐκφράζει καὶ ἡ ἐκκλησια-

στική μας ύμνολογία επιγραμματικώτατα δια τοῦ κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἑορτὰς ψαλλομένου «Ἀπολυτικίου», δια τοῦ ὁποίου «καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ Παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες» βοῶμεν τῷ Νικητῇ τοῦ θανάτου τὸ θριαμβευτικὸν «Ῥοσαννά!» ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς «Κοινῆς Ἀναστάσεως».

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀμοιρος τῆς χριστιανικῆς αἰσιοδοξίας καὶ τῆς πνευματικῆς χαρᾶς ἡ ύμνολογία τοῦ «Τριωδίου» μας, οὐδ' ὑπῆρξαν ἀρνηταὶ τῆς ζωῆς καὶ μεμψιμοιροὶ τινες μελαγχολικοὶ οἱ ποιηταὶ τῆς. Ἀλλά, τοῦναντίον, γνωρίζουσα ἡ ποίησις τοῦ «Τριωδίου» ποῦ εὔρηται τῆς ἀνθρωπίνης οὐδύνης ἡ πηγὴ καὶ ταύτην ζητοῦσα ν' ἀποξηράνη, γνωρίζει συγχρόνως καὶ ποῦ ὑπάρχει τῆς ἀληθινῆς εὐδαιμονίας ὁ παράδεισος καὶ πρὸς αὐτὸν ζητεῖ νὰ ὁδηγήσῃ. Ἡ ἄγνοια τοῦ, οὕτως ἢ ἄλλως, ὑφισταμένου ἐν τῷ κόσμῳ κακοῦ δὲν θὰ ὠδήγηι τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπαλλαγὴν, ἐν ᾧ ἡ γνώσις τούτου δὲν στερεῖ τὸν πιστὸν μήτε τῆς ἐφέσεως μήτε τῆς ἐλπίδος πρὸς κατάκτησιν τοῦ ἀγαθοῦ ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἡ ἀκριβῆς γνώσις τοῦ ὑφισταμένου, πάντως, κακοῦ ἐνισχύει τὴν ἐφῆσιν πρὸς τὴν ἀπ' αὐτοῦ λύτρωσιν καὶ διαφωτίζει ὡς πρὸς τὰ μέσα τοῦ κατ' αὐτοῦ ἀναγκαίου ἀγῶνος, εἰς τὸν ἀγῶνα δὲ τούτου, εἶναι βέβαιος ὅτι θὰ νικήσῃ, καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε αἰσιοδοξεῖ καὶ, ἀγωνιζόμενος ἔτι, εἶναι εἰς θέσιν νὰ χαίρῃ διὰ τὸν ἀγῶνά του. Ὁ νικῆσας τὸν θάνατον Χριστὸς εἶναι σύμμαχος καὶ βοηθὸς του!

Τὴν τοιαύτην χαρὰν τοῦ πιστοῦ ἐκφράζει καὶ τὸ ἐπόμενον «τροπάριον» ἐνὸς «Κανόνος», ποιήματος Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ψαλλομένου τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν:

*«Πανηγύρεως ἡμέρα!
Τῇ ἐγέρσει Χριστοῦ
θάνατος φροῦδος ὄφθη.
ζωῆς ἀνείτειλεν ἀγῆ,
ὁ Ἀδάμ ἐξαναστάς
χορεύει χαρᾶ.
Διὸ ἀλαλάζωμεν
ἐπινίκιον ἄδοντες».*

Ποιηταὶ τοιούτων νικητηρίων παιάνων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπῆρξαν ἀρνηταὶ τῆς χαρᾶς, μήτε ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ψάλλει ὅσμοινα τοιαῦτα ἐν μέσῃ Τεσσαρακοστῇ, εἶναι Ἐκκλησία τῆς θλίψεως καὶ τῶν δακρύων.

Ε. Γ. Μ.

ΤΟ ΕΝ ΠΑΛΕΡΜΩ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Ἀπὸ τῆς 3—10 παρελθόντος μηνὸς συνήλθεν ἐν Παλέρμῳ τῆς Σικελίας τὸ 8ον διεθνὲς συνέδριον βυζαντινῶν σπουδῶν, οὐτῶνος μετέσχον καὶ καθ' ὃ προέβησαν εἰς ἐνδιαφερούσας ἀνακοινώσεις καθηγητῶν τῶν πλείστων Πανεπιστημίων τῆς Ἰταλίας καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν, ἴκανοὶ δ' ἀντιπρόσωποι τῶν πνευματικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἑλλάδος. Γλώσσαι τοῦ συνεδρίου ἐνεκρίθησαν ἡ ἰταλική, ἡ γαλλικὴ καὶ ἡ ἑλληνική· ὀλίγοιτοὶ ὠμίλησαν ἀγγλιστὶ καὶ γερμανιστὶ. Οἱ Ἕλληνες ἠκούσθησαν μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς. Οἱ οὐνεδριοὶ ἐπεσκέφθησαν σὺν ἄλλοις καὶ τὴν μονὴν τοῦ Monreale καὶ τὸν ναὸν τῆς Ceralù διὰ τὰ ὀνομαστά αὐτῶν μωσαϊκά, τὸ ἀνάκτορον τῶν νορμανῶν καὶ τὴν Piana dei Greci, ἔντῳ μητροπολιτικῷ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ μεγάλη Ἑβδομάς.

Πλήρης κανανύξεως βαθυτάτης παρηκολούθησεν ὁ λαὸς ἐν τοῖς ναοῖς τὰς ἱερὰς τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου ἀκολουθίας καὶ ἐν ἐγνωμοσύνῃ πρὸς τὸν Σωτήρα ἐμνήσθη κατὰ τὰς ἀγίας τῆς μεγάλης Ἑβδομάδος ἡμέρας τῶν «μεγάλων ἡμῶν ἐν αὐτῇ παρὰ τοῦ Δεσπότητος κατορθωμάτων»· «καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ τῇ ἑβδομάδι τῇ μεγάλῃ—λέγει ὁ θεὸς Χρυσόστομος—ἡ χρονία τοῦ διαβόλου κατελύθη τυραννίς, ὁ θάνατος ἐσβέσθη, ὁ ἰσχυρὸς ἐδέθη, τὰ σκευὴ αὐτοῦ διηρπάγη, ἡ ἁμαρτία ἀηρέθη, ἡ κατάρα κατελύθη, ὁ παράδεισος ἠνεώχθη, ὁ οὐρανὸς βάσιμος γέγονεν, ἀνθρώποι τοῖς ἀγγέλοις ἀνεμίγησαν, τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ ἤρηθη, τὸ θριγκίον παρηρέθη, ὁ τῆς εἰρήνης Θεὸς εἰρηνοποίησε τὰ ἄνω καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο μεγάλη καλεῖται Ἑβδομάς. καὶ κεφάλαιον τῶν λοιπῶν ἑβδομάδων.».

«Δύτρον λύπης».

Μετὰ τὸν Σταυρὸν ἡ Ἀνάστασις. Μετὰ τὴν ἀνεκλάλητον τοῦ Πάθους δοκιμασίαν, ἡ ἄφατος ἐπὶ τῇ κατὰ τοῦ θανάτου νίκη χαρὰ. Χαίροντες πανηγυρίζομεν τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτήρος, οἷ δι' αὐτῆς συναναστήσας τὴν πεπιτωκυῖαν τῆς ἀνθρωπότητος φύσιν, διεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν καὶ συνανώψωσεν ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὸν οὐρανόν. Τῆς ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου παρακλήσεως καὶ χαρᾶς μάλιστα σήμερον ἡ ἀνθρωπότης διψᾷ, διότι ἡ δεινὴ κακότης τῶν νῦν καιρῶν καὶ τὸ συνέχον τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἄγχος ἀπεκδέχεται «λύτρον λύπης» τὸ ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως χριστόλεκτον ἄκουσμα «εἰρήνη ὑμῖν».

.....
ναῶ τῆς ὁποίας ἐψάλη ἑλληνιστὶ ἡ λειτουργία ὑπὸ χορῶν βυζαντινῶν, διευθυνομένων ὑπὸ ἱερέων τῆς Grotta Ferrata.

Ἐπὶ τοῦ συνεδρίου ἐξεφράσθησαν εὐχαί α) ἰδρύσεως ἐδρῶν Νεοελληνικῆς φιλολογίας ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις πρὸς διευκόλυνσιν τῆς σπουδῆς καὶ τῆς βυζαντινῆς καὶ τῆς κλασσικῆς φιλολογίας· β) ἰδρύσεως ἐν Παλέρμῳ Ἰνστιτούτου βυζαντινῶν καὶ νεοελληνικῶν σπουδῶν πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἡθῶν, ἐθίμων κ.λ. τῶν κατοίκων τῆς κάτω Ἰταλίας καὶ Σικελίας· γ) διατυπώσεως συστάσεως πρὸς τὰς Ἀκαδημίας ὅπως ἐπιμεληθῶσι τῆς ἐκδόσεως τῶν χριστιανικῶν καὶ βυζαντινῶν ἐπιγραφῶν πρὸς ἀπαρτισμὸν πλήρους Corpus inscriptionum graecarum christianarum· δ) συστάσεως ἐν Παλέρμῳ Σχολῆς μωσαϊκῶν καὶ ἐκδόσεως Corpus Musinorum· καὶ ε) σπουδῶν γλωσσολογίας, παλαιογραφίας, ἐθνογραφίας καὶ ἀγιογραφίας.

Ἐγένετο ὁμοφώνως δεκτὴ ἡ πρότασις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅπως τὸ προσεχὲς 9ον συνέδριον συγκροτηθῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ τῷ 1953.

Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι πρώτην ταύτην φορὰν ἐπεβλήθη εἰς διεθνὲς συνέδριον ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὡς ἐπιστημονικὸν ὄργανον, παραλλήλως πρὸς τὰς κυριώτερας εὐρωπαϊκὰς. Τιμητικῶς δ' ἀνετέθη εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας ὅπως ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν συνέδρων εὐχαριστήσῃ τοὺς ὀργανωτὰς τῶν συνεδρίων.

Πρόεδρος αὐτοῦ ἦτο ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ρώμης γηραιὸς κ. Silvio Giuseppe Mercati καὶ Γεν. Γραμματεὺς ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Παλέρμου Bruno Lanavignì.

Ἀπαράδεκτον.

Ἡ κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς Μεγάλης Τρίτης ὑπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν ἀποτολμηθεῖσα ἀπότομος διακοπὴ τῆς ἐκ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ ἀποδόσεως τοῦ τόσοσ δημοφιλῶς δοξαστικῶ τῆς Κασσιανῆς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν συγκινητικωτέραν αὐτοῦ κορύφωσιν, προὐκάλεσε τὴν δικαίαν τῶν χριστιανῶν ἀγανάκτησιν διὰ τὴν ἀπρεπεσιάν περιφρόνησιν τῶν ἱερωτέρων τῆς θρησκευοῦσης ψυχῆς. Τὸ κοινὸν αἴσθημα ἐξαοκλήρισε τὸ ἔλεινόν αὐτὸ πραξικόπημα ὡς «ῥβριν κατὰ τῶν θείων». Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν οἱ ἐντεταλμένοι τὴν λειτουργίαν τοῦ σταθμοῦ φέρονται μετὰ τοσαύτης ἀσεβείας πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἐκ τοῦ ναοῦ ἀναμεταδόσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἐνδιαφέρονται πλὴν τῶν ἀσθενῶν καὶ τὰ ἔξω τῆς Ἑλλάδος τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποία αἰσθάνονται ἰδιαιτέραν συγκίνησιν ἀκούοντα τὴν φωνὴν τῆς. Μετὰ λύπης σημειοῦμεν τὴν ἐκτροπὴν, ἐλπίζοντες ὅτι δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ.

Τὸ προνόμιον τῆς ἀρνήσεως.

Ὀλόκληρος ὁ χριστιανικὸς κόσμος τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀύσεως ἐνθουσιωδῶς ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅπως συμμετάσχη τῆς ἐφέτος ἐορταζομένης χλιστοῆς ἐνεακοσιοστῆς ἐπειρηοῖδος τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλεύσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρῦσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας βῆμα τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου πρὸς τὴν Ἐυρώπην ἐδέχθη τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τοῦ βήματος δὲ τούτου ἐξεπορεύθη τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου διὰ στόματός του εἰς ὀλόκληρον τὸν ἐθνικὸν κόσμον, καὶ τὸ βῆμά του τοῦτο ἐγνώρισεν αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον τῶν ἐθνικῶν ὡς «ἀπόστολον τῶν ἐθνῶν». Τὸ ἀποστολικὸν τοῦτο βῆμα ὑπῆρξε μία νέα ἀφειρηρία ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ διὰ τοῦτο καθηκόντως πανηγυρίζεται οὐ μόνον ὑπὸ τῆς πρώτης δι' αὐτοῦ ἀγιασθείσης ἐλληνικῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ συμπάσης τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπότητος. Ἐξαιρέσιν μοναδικῆς ἀπετέλεσε τὸ Βατικανόν, ἀρνηθὲν διαορηθῆν τὴν εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τοῦ μεγάλου τούτου γεγονότος συμμετοχὴν. Πολὸν θλιβερὰ ἐν τῇ σμικρότητί τῆς εἶνε ἡ ἐπίσημος δικαιολογία τῆς ἀποχῆς: διότι τὸ ἐλληνικὸν κράτος—λέγει—ἀρνεῖται τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐγκατάστασιν Παπικοῦ Δελεγάτου! Αὐτὸν τὸν ἀνάξιον λόγον προέβαλε μία μεγάλη Ἐκκλησία εἰς στήριξιν τῆς ἀρνήσεώς τῆς καὶ συμμετάσχη τοῦ ἐορτασμοῦ ἐνὸς παγχριστιανικοῦ γεγονότος συνδεδεμένου πρὸς τὸν μέγιστον ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἀπόστολον Παῦλον. Ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐκκλησίας», ὁ μόνος ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ θρησκευτικὸς Ἀρχηγὸς μὴ ἀπαντήσας πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν εἰς τὴν καὶ πρὸς αὐτὸν προσωπικὴν τηλεγραφικὴν ἐκκλησίαν περὶ τοῦ παγκοσμίου ἀπηχῆσεως παιδομαζώματος ὑπῆρξεν ἡ Α. Α. ὁ Πάπας.

Τὸ ὅπερ διεκδικεῖ ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία μόνιμον τοῦτο προνόμιον τῆς ἀρνήσεως εἶνε ἀπὸ πάσης ἐπόψεως ἀξιοκατάκριτον.

Ἐξακολουθεῖ ἡ βεβήλωσις,

Ἐπεδείχθησαν καὶ ἐφέτος εἰς τοὺς κινηματογράφους αἱ βεβηλοῦσαι τὸ σωτήριον τοῦ Κυρίου Πάθος κατὰ τὰς ἀγίας τῆς Μεγ. Ἐβδομάδος ἡμέρας ταινίαι, κατεκρίναμεν δ' ἐπανελημμένως τὴν ἐοχάτην ταύτην ἀσεβείαν ἀφ' ἧς εἶ τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθησαν καὶ ἐνταῦθα πρὸς δραχμοθηρίαν αἱ τόσοσ τὸ θρησκευτικὸν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ συναίσθημα προσβάλλουσαι ἀπαίσαι αὐταὶ σκηνοθεσίαι. Χαίρομεν δὲ βλέποντες καὶ τὸν ἐκφράζοντα τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν ἡμερησίον ἡμῶν τύπον διαμαρτυρούμενον διὰ τὸ ἀνίερον τοῦτο ἐμπόριον. Ἰδοὺ π.χ. τὴν ἐργάτη ἐν τῇ «Καθημερινῇ»:

«Ἀφῆκα τὰ περὶ τὴν Μεγάλῃ Ἐβδομάδι διὰ τὰ θεῶσ ἀπὸ τῆς στήλης μου ἕνα θέμα πὸν ἐπρεπετὶ νὰ εἶχε τειθῇ πρὸ πολλοῦ: τοῦ ἐξενετισμοῦ τῶν Ἀγίων Παθῶν ἀπὸ τοὺς κινηματογράφους. Δὲν εἶνε θέαμα αὐτὸ πὸν προσφέρεται ἀπὸ τῆς δθόνῆς κάθε χρόνον κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς. Διὰ τὰ εἶμαι ἐλικρινῆς δὲν μ' ἐνθουσιάζουν οὔτε ἐκεῖνο τὸ τουριστικὸν ἐμπόριον τοῦ Ὀμπραμμογκάου καὶ τῶν ἄλλων δθῆσ «ἀναπαραστάσεων» τοῦ Θεῖου Δράματος πὸν γίνονται πρὸς ἀγρυρολίαν εἰς μερικὸς Καθολικὸς τόπους. Ἀλλὰ ἐπὶ τέλους αὐτὰ εἶνε τοικιὰ, καὶ μερικὰ ἔχουν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν παράδοσιν. Ἀλλὰ τὸ Θεῖον Δράμα εἰς τὴν δθόνῃ; Ἐδῶ συζητεῖται ἂν ἡ δθόνῃ εἶνε δυνατὸν ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ἐνὸς μεγάλου θεατρικοῦ ἔργου. Καὶ εἶνε ἀνεκτὴ ἡ κινηματογραφοποίησις τοῦ Χριστοῦ; Δὲν ξέρω μὲ ποῖον τρόπον τὸ κράτος εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέμβῃ ἄλλη χρονία καὶ νὰ σταματήσῃ αὐτὴ ἡ βεβήλωσις. Τὰ θέατρα κατὰ τὴν Μεγάλῃ Ἐβδομάδα ἀγοροῦν. Ἄν δὲν ἡμποροῦν νὰ ἀργήσουν καὶ οἱ κινηματογράφοι, τουλάχιστον ἂς μὴ σταυρώουν τὸν Χριστὸν ἐπὶ τῆς δθόνῆς».

Νικόλαος Ἀντωνόπουλος (+)

Ἐν τῇ ἀκμῇ ἐτι τῆς ἡλικίας ὁ Κύριος ἐκάλεσε παρ' ἑαυτῶ τὸν σπάνιον ἐκλεκτὸν τῆς φιλανθρωπίας Νικόλαον Ἀντωνόπουλον. Ἐργάτης ἀκάματος τῆς ἀγάπης, ἔσπευδε πρῶτος καὶ κύριος, ἀλλ' ἐντελῶς ἀνεπίδεικτος, παραστάτης ὅπου ἐνδεῖα καὶ δοκιμασία, ὅπου ἀσθένεια καὶ γυμνότης, ὅπου πᾶσα ἀνάγκη ἐκάλε τὴν ἐντινον, ἀκάματον καὶ ουστηματικὴν πρόνοιαν εἰς ἀνακούφισιν, εἰς παραμυθίαν, εἰς στήριξιν. Σοφὸν καὶ δραστηριώτατον διοργανωτὴν πάσης ὑπὲρ τῶν ὀπουδήποτε πασχόντων κινήσεως ἐγνώρισεν αὐτὸν ἐγγύτατα ὡς μόνιμον σχεδὸν στέλεχος τοῦ ἐπιτελείου τῆς μάλιστα πάντων ἡ Ἐκκλησία κατὰ πάσας ἰδίαι κατὰ τὸν ἐλληνοῖταικὸν πόλεμον καὶ τὴν ξενικὴν κατοχὴν μεγάλας δοκιμασίας, τελευταίως δὲ τὴν ὀλόθυμον ἀφοσίωσιν τῆς μεγάλης ψυχῆς του ἀπεθαύμασεν εἰς τὰς ἐργώδεις ἐξορμήσεις τοῦ Δέματος Ἐπαναπατισμοῦ καὶ τῆς Ἀνοικοδομήσεως τῶν κατεστραμμένων ναῶν ὁ Προϋθιερόρχης τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ κηδεῖα του ἐτελέσθη σεμνῇ καὶ χριστιανοπροεπῆς ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ τιμῶσα τὴν μνήμην καὶ εἰς ἀναγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν του προσήγγειεν 20 ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεγέσεως τῶν ἐκκλησιῶν ἔργον, ὑπὲρ οὔ τόσοσ ἐμόχθησεν ὁ μεταστάς, πρὸς ἐπισκευὴν ἐνὸς ἱεροῦ ναοῦ. Τὴν εἰς τὰ ἄνω ἐκδημίαν τοῦ γνησίου τούτου τῆς ἀγάπης ἐργάτου συνώδευσαν ἐνθερμοὶ τῶν μυριάδων ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντων εὐχαί. Ἡ Ἐκκλησία ἐπικαλεῖται τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν διὰ τὴν ἀπορφανισθεῖσαν εὐλαβῇ οἰκογένειάν του, κληρονόμον τῆς μνήμης τῆς ἀρετῆς του,

καὶ εὐχεται ὅπως ἡ ψυχὴ του ἀναπαυθῆ ἐν Κυρίῳ
καὶ ἡ μνήμη του παραμείνῃ ἐν ἀνθρώποις αἰωνία.

Τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ κ. Γ. Σωτηρίου θὰ δημοσιευθῆ εἰς
τὸ ἐπόμενον φύλλον.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 17 λήξαντος μηνός ἡ 'Ι. Σύνοδος ἠσχολήθη ἐμπεριστατωμένως περὶ τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀξιουμένης ἀναγκαστικῆς μισθώσεως τῶν μοναστηριακῶν - ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων. Ἡ ἰσοδυναμοῦσα πρὸς ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν ἀξίωσις αὕτη, στεροῦσα τὴν 'Εκκλησίαν τοῦ ἀπαραιτήτου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς μέσου, ἀποτελεῖ συνέχισιν τῆς κατὰ καιροὺς ὑπὸ προγενεστέρων κυβερνήσεων ἀφαιρέσεως ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ὡς ὁ Οἰκονομικὸς 'Επιτροπὸς Σεβ. Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Δωρόθεος ἱστόρησεν ἐν μακρῷ ὑπομνήματι αὐτοῦ πρὸς τὴν 'Ι. Σύνοδον, ἀναγνωσθέντι κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην, ἀναγράφοντι δ' ἅμα καὶ τὰς ἄς ἡ 'Εκκλησία παρῆσχε κατὰ καιροὺς πρὸς τὸ Κράτος ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς γενναίως πρὸς ἐθνικοὺς σκοποὺς δωρεάς.

Ἐν τέλει ἡ 'Ι. Σύνοδος ἀπέφασιν ὅπως ἐπὶ ταῖς ἀγίας ἡμέραις τῆς μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα διακόψῃ τὰς συνεδρίας αὐτῆς, ἐπαναληφθησομένης ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαήμερου τοῦ ἀρξαμένου μηνός.

Ἀποστολικὴ Διακονία: Τῆ 18ῃ παρελθ. μηνός ὁ 'Υπουργὸς τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μόδης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Θρησκευμάτων κ. Ἀνδρ. Φυτράκι, ἐπεσκέφη τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον τῆς Ἀποστ. Διακονίας, καὶ παρεκάθησε τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν κοινὴν μετὰ τῶν φοιτητῶν τράπεζαν. Τὸν κ. Ὑπουργὸν ὑπεδέχθησαν ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Β. Βέλλας, ὁ Διευθυντῆς τοῦ Οἰκοτροφείου Σεβ. πρ. Λήμνου κ. Βασίλειος μετὰ τοῦ λοικοῦ ἀνωτέρου προσωπικοῦ τοῦ Οἰκοτροφείου. Ὁ κ. Ὑπουργός, ἀπαντῶν εἰς γενομένην ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Οἰκοτροφείου προσφώνησιν, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν διὰ τὴν λειτουργίαν τοιοῦτου Οἰκοτροφείου, ὅπερ δι' αὐτὸν ἦτο, ὡς εἶπε, μία ἀποκάλυψις, καὶ στρεφόμενος πρὸς τοὺς φοιτητὰς ὑπογράμμισε τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἔχουν νὰ ἐπιτελέσουν μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν τῶν ἐν τῇ 'Εκκλησίᾳ καὶ τῇ κοινῶν. Περιελθὼν δὲ ἔπειτα πάντα τὰ διαμερίσματα τοῦ Οἰκοτροφείου καὶ πληροφορηθεὶς ἐκτενῶς περὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπιδικωμένων σκοπῶν, ἐξεδήλωσε ζωηρὰς τὴν μεγάλην χαρὰν καὶ τὴν βαθυτάτην αὐτοῦ ἱκανοποίησιν, τόνισας κατ' ἐπανάληψιν τὸ γεγονός τῆς ἐν αὐτῷ παραμονῆς φοιτητῶν προερχομένων ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐκ τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν, ὅπερ, ὡς εἶπε, ἐνέχει τεραστίαν ἐθνικὴν σημασίαν. Ἐπὶ μακρὸν συνομιλήσας μετὰ τῶν ἀρμοδίων ἀνεχώρησεν ὑπὸ τὰ ζωηρὰ χειροκροτήματα τῶν φοιτητῶν.

Ὁ ἐν Ἀμερικῇ ἐγκατεστημένος ὁμογενῆς κ. Π. Οικονομόπουλος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνα τὸ ποσὸν τῶν 40 ἑκατομ. δρχ. ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τῆς Ἁγ. Βαρβάρας Δαφνίου. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἠύχαριστήσας θερμῶς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τὸν εὐγενῆ δωρητῆν.

Ἐπὶ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐξεδόθη ἐν σειρά τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἀριθ. 34 τὸ ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Δ. Μπαλάνου: Οἱ Βυζαντινοὶ Ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἀπὸ τοῦ 800 μέχρι τοῦ 1453. Τὸ βιβλίον, λίαν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, πληροῖ λίαν αἰσθητὸν κενὸν παρ' ἡμῖν.

Ὡσαύτως ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐξεδόθησαν τὰ ἐνθόμια τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τοῦ λήγοντος

σχολικοῦ ἔτους. Διὰ πρώτην φοράν ἡ Ἀποστ. Διακονία κατεσκεύασε μετάλλια ἐνθόμια διὰ τὰ ἀνώτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Παρακαλοῦνται οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται ὅπως ἐγκαίρως προβῶσιν εἰς παραγέλιας τῶν ἀναγκαίων ποσοτήτων.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὸ λήξαν δεκαπενθήμερον ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε τῆς συνεδρίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (17 καὶ 21), τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν ναῶν (18) καὶ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Οἴκου Τυφλῶν (20), ἐδέχθη δὲ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας πόλεων κ. Σαμπάνην, τὸν τέως ἐν Βελιγραδίῳ Ἕλληνα Ἐπιτετραμμένον κ. Καλλούτονη, τὸν Ἀρχηγὸν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀποστολῆς «Care» (16), τὸν ὑφυπουργὸν τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας κ. Μόδην (20), τὸν Νάυαρχον κ. Σακελλαρίου, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἠλιούπολεως, τὸν Ὑπουργὸν Γεωργίας κ. Λαμπρόπουλον, τὴν Δδα Σάρραν Τσιάκου τοῦ Οἴκου μενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τῆς κ. Βοῦλα (22), τὸν Στρατηγὸν κ. Τσακαλῶτον (25), κατὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς ἐνταῦθα Γραφεῖοις τοῦ ΟΗΕ δεξίωσιν τῆς 17 λήξαντος μηνός συναντηθεὶς μετὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ΟΗΕ κ. Τρίνκβε Λή συνωμίλησε περὶ τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος.

Χοροστασία. Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου τῆ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῶν Βασιῶν (22), τῆ ἑσπέρας τῆς Μεγ. Πέμπτης (26) ὅτε καὶ ἀνέγνω τὸ πρῶτον Εὐαγγέλιον τῆς Ἀκολουθίας τῶν Παθῶν, τῆ Μεγ. Παρασκευῆ (27) κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου.

Τὸ Ἅγιον Πάσχα. Τῆ νυκτὶ τοῦ Μεγ. Σαββάτου ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ὄρθρον ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ, ἐξελθὼν δὲ μετὰ τὸ «δεῦτε λάβετε φῶς» κατηυθύνθη μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ χοροῦ τῶν ψαλτῶν εἰς τὴν ἐν τῇ πλατεῖᾳ τῆς Μητροπόλεως ἐστημένην ἐξέδραν, ἔνθα ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προέστη τῆς μεσονυκτικῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως, εἶτα δ' ἐπανελθὼν εἰς τὸν ναὸν ἐτέλεσε τὴν πασχάλιον ἱεουργίαν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος περιβλήθεις ἐν τῷ ἀρχιεπισκοπικῷ μεγάρῳ τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ τεταγμένην τελετὴν ἐν μέσῳ ἑκατοντάδος ἱερῶν φερόντων τὴν ἱερατικὴν τὸν στολὴν, κατηυθύνθη ἐν ἐπιβλητικῇ παρατάξει εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν, ἔνθα προέστη τοῦ μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀγάπης, καθ' ὃν κατὰ τὰ ἔκπαλαι κρατοῦντα ἀνεγνώσθη εἰς διαφόρους γλώσσας ἡ τεταγμένη εὐαγγελικὴ περικοπή, ἡγουμένου τοῦ πρωτοτύπου ἑλληνικοῦ κειμένου ἀναγνωστικῶν ἀπὸ τοῦ συνθρόνου ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Μακαριώτατου, ὅστις καὶ αὐτοπροσώπως ἐθύμιασε τὸ πολυπληθέστατον ἐκκλησίασμα περιελθὼν πάντα τὸν ναοῦ τὰ κλίτη. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ἡ Α. Μ. ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον ὠμίλησε πρὸς τοὺς πιστοὺς ἐξάρας τὴν σημασίαν τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῇ χαρμοσύνου ἀναστασίμου χαριετισμοῦ «Χριστὸς ἀνέστη», ἐπιδαφιλεύσας δ' εἰς πάντας τὴν πρωθιεραρχικὴν εὐλογίαν, ἡγουμένου τοῦ κλήρου ἐν ἀμφίοις κατὰ τὴν αὐτὴν παράταξιν ἐπανεβλήθη εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, ἔνθα δεχθεὶς τὰ ἐπὶ τῷ Πάσχα συγχαρητικὰ σεβάσματα τοῦ τε κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ διένειμεν ἀναστάσιμα ὄα.

—Τῆ 15 παρ. μηνός ἡ Α. Μ. προέστη ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς ἐπὶ τῷ νεκρῷ τοῦ τελευτήσαντος ἐξόχου φιλανθρώπου Νικολάου Ἀντωνοπούλου τελεσεθείσης νεκρωσίμου ἀκολουθίας.

—Δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ Πρωτοσυγκελλία ἀνακοινοῦσα ἐντολῆ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τὸ πρόγραμμα τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγάλης Ἑβδομάδος, ἐφίστα τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τὴν διὰ μόνον φυσικῶν ἀνθῶν διακόσμησην τοῦ Ἐπιταφίου καὶ εἰς τὴν μετὰ σεμνότητος καὶ ἱεροπρεπείας περιφορὰν αὐτοῦ, ὑπεθυμίζει δ' ἅμα καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν τοπο-

θετήσεως μεγαφώνων έξω του ναού προς μετάδοσιν των ιερών ακολουθιών.

— Έντολή της Α. Μ. του 'Αρχιεπισκόπου ο βοηθός 'Επίσκοπος Εύριππου κ. 'Αλέξιος άπεχειρήτισεν έκ μέρους αυτού έν τῷ άεροδρομίῳ 'Ελληνικού τόν εἰς τήν έδραν αυτού έπανακάμπτογα Μακαρ. 'Αρχιεπίσκοπον Κύπρου κ. Μακάριον (13), παρόντος του βασιλικου ζεύγους έτέλεσε τόν 'Αγιασμόν επί τῇ θεμελιώσει των νέων κίκοδομών του νοσηλευτικού 'Ιδρύματος του Μετοχ. Ταμείου Στρατού (16), ώς και επί τοῖς έγκαινίοις του υπό της Α. Μ. του Βασιλέως άνεγερθέντος δπισθεν του έργοστασίου Ford Δημοτικού Σχολείου (19), προήδρευσε συνεδριάσεως του Δ. Συμβουλίου του έν Ν. Σμόρνη 'Ασύλου (19), παρέστη κατά τήν λογοδοσίαν της 'Εταιρείας 'Αποφυλακίζομένων (20) και κατά τήν έν τῷ «Παρνασσῶ» διάλεξιν του τεχνικού συμβούλου της Γ. Σ. Ε. Ε. κ. 'Αθ. Μάνου «περί της λύσεως του προβλήματος της 'Εργατοϋπαλληλικής Στέγης» (21), πρόεστη της κηδεύσεως του ιερέως Δημητρίου Μαρκέλλου, έφημερίου του ναού άγ. Κωνσταντίνου Πυριτιδοποιείου και ώμίλησεν επί τῷ νεκρῷ (22), περί τήν μεσημβρίαν δέ της 24 λήξαντος μηνός προήδρευσε συνεδρίας του Δ. Σ. του έν Βουλιαγμένη 'Εκκλησιαστικού 'Ορφανοτροφείου.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

'Επιβλητικωτάτη έγένετο ή υπό της μακεδονικής πρωτευούσης γενομένη τῇ 18 λήξαντος μηνός εἰς τόν νέον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης Παναγ. κ. Παντελεήμονα ύποδοχή. Πλήθη λαοῦ άνέμενον τήν Α. Π. έν τῇ πρό του λευκοῦ Πύργου πλατεία, ένθα επί ειδικῆς εξέδρας παρίσταντο οἱ έπίσημοι, οἵτινες μετά των έν τῇ πόλει παρεπιδημούντων Ιεραρχῶν έδεξιώσαντο αυτόν άπεβιβασθέντα κρουμένων των κωδώνων και ήχούντων τιμητικῶς άπό του 'Επταπυργίου τηλεβόλων. 'Ηγουμένου του Ι. Κλήρου έν άμφίαις πομπῇ έχουδα έν τῷ μέσῳ τόν Μητροπολίτην συνοδευόμενον υπό των Σεβ. Μητροπολιτῶν 'Ιερισσοῦ, Κοζάνης και Σισανίου και του Θεοφιλ. 'Επισκόπου Μυρέων, μεθ' οὗς εἶποντο πάσαι αἱ άρχαί της πόλεως, τό διπλωματικόν σῶμα, οἱ έκπρόσωποι των ξένων θρησκευμάτων, τά σωματεία και μέγιστον λαοῦ πλῆθος, καθυθύνθη εἰς τόν Ι. ναόν της 'Αγ. Σοφίας, ένθα μετά τήν υπό του βοηθοῦ 'Επισκόπου Μυρέων κ. Τιμοθέου άνάγνωσιν της περι της έκλογῆς του νέου Μητροπολίτου συνοδικῆς έγκυκλίου έγένετο ή τεταγμένη δέησις, μεθ' ήν ή Α. Π. εἶπε τόν ένθρονιστήριον λόγον. 'Η Α. Π. ο νέος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης δηλώσας ότι έχει έπίγνωσιν της υπό της 'Εκκλησίας προσγενομένης αὐτῷ τιμῆς διεκήρυξεν ότι ήλθεν εἰς τήν περίπτωτον αὐτήν Μητρόπολιν οὐχι διακονηθῆναι, άλλά διακονῆσαι, έκφράσας δέ τόν πόθον ὅπως ή 'Εκκλησία της μακεδονικής πρωτευούσης καταστή πρότυπον έκκλησίας και τό ποιμνιον αὐτῆς πρότυπον εὐσεβῶν χριστιανῶν και έλληνικής φιλοπατρίας, έπεκαέσθη τήν πρόθυμον πάντων εἰς τό ποιμαντορικόν έργον συνδρομήν, άπευθόνας δέ συγκινητικόν χαιρετισμόν πρός τό τέως της Μητροπόλεως 'Εδέσσης ποιμνιον, έδέηθη υπέρ της πόλεως και του λαοῦ της Θεσσαλονίκης.

'Επικολούθησαν προσφωνήσεις του Γεν. Διοικητοῦ 'Υπουργοῦ κ. 'Ιασωνίδου, του Δημάρχου κ. Μάνεση και του βοηθοῦ 'Επισκόπου Μυρέων κ. Τιμοθέου, μεθ' οὗ ή Α. Π. έδέχθη έν τῇ Ι. Μητροπόλει τās συγχαρητικās εύχάς των τε 'Αρχῶν, των έπίσημων και των προεδρείων των διαφόρων συλλόγων και σωματείων, συνδηλωσάντων ότι τίθενται εἰς τήν διάθεσιν της Α. Π. δια πάσαν φιλανθρωπικήν και κοινωνικήν δρᾶσιν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κατέχοντες ένοριακάς θέσεις και έκ του δημοσίου Ταμείου μισθοδοτούμενοι έγγαμοὶ ή άγαμοὶ πτυχιούχοι της Θεολογίας κληρικοὶ ὅσοι ανακοινώσωσι εἰς τό «Γραφεῖον Τύπου» της 'Ιεράς Συνόδου ('Αρχιεπισκοπήν, Φιλοθέης 19, 'Αθήνας) τήν διεύθυνσιν

των και τήν ήν κατέχουσι θέσιν δια τήν ύπ' αὐτοῦ κατάρτιζομένην στατιστικήν.

'Εκ του Γραφείου Τύπου της 'Ι. Συνόδου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Συνδρομαὶ και έμβάσματα δια ταχυδρομικής έπιταγῆς: Πρός τόν Διαχειριστήν του περιοδικου «'Εκκλησία», 'Αθήνας (Κ), ὁδός Φιλοθέης 19. Τηλέφ. 27.689.

Αἰδ. Δημ. 'Ημελλον, 'Αγιορσάνιον, και Νικ. Στεφανάκην, Μαργαρίσσαν, ένεγράφητε φύλλα έστάλησαν.— Αἰδ. 'Η. Πολυχρονόπουλον, Μίνδην, διεύθυνσις σας διωρθώθη.— Αἰδ. Χ. Παπανικολάου, Μάτσαν. ένεγράφητε ζητηθέντα έστάλησαν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

'Ι. Μητρόπολις Κερκύρας και Παξῶν

'Εχοντες ύπ' ὄψιν τὰ άρθρα 46 και 47 του Νόμου 2200)1940 «περί Ι. ναῶν και έφημερίων», τās διατάξεις του Νόμου 536)1945 «περί ρυθμίσεως των άποδοχῶν του ὀρθοδόξου έφημεριακου κλήρου κλπ.», τό άρθρον 28 του 'Αναγκ. Νόμου 540)1945 «περί έκκλησ. εκπαιδεύσεως», και τήν ύπ' αριθ. πρωτ. 83719 και άπό 7-10-1946 'Εγκύκλιον του 'Υπουργείου Θρησκευμάτων και 'Εθνικής Παιδείας, προσκαλοῦμεν τούς βουλομένους νά καταλάβωσι τήν κενήν έφημεριακήν θέσιν τακτικοῦ έφημερίου του Ιεροῦ ναοῦ της 'Υπαπαντῆς του Χριστοῦ Λάκκας—Παξῶν, ὅπως έντός μηνός άπό της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν ήμῖν τὰ έν τῷ άρθρῳ 48 του ὡς άνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ίνα άνακηρυχθῶσιν υποψήφιοι έφημέριοι της έν λόγω ένορίας.

'Εν Κερκύρα τῇ 5 'Απριλίου 1951.

† 'Ο Κερκύρας και Παξῶν Μεθοδῖος

'Ι. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Στερουμένης της ένορίας Τιμένης και Πέρα Μαχαλά τακτικοῦ έφημερίου, καλοῦμεν τούς βουλομένους νά καταλάβωσι τήν θέσιν αὐτήν και έχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα, ὅπως έντός μηνός άπό της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν ήμῖν τὰ υπό του άρθρου 48 του άναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περί Ι. ναῶν και έφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετά ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τήν άνακήρυξιν των υποψηφίων.

Αἴγιον τῇ 23 'Απριλίου 1951

† 'Ο Καλαβρύτων και Αιγιαλείας 'Αγαθόνικος

'Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προσκαλοῦμεν τούς βουλομένους νά καταλάβωσι τās χρεουόσας έφημεριακάς θέσεις 1) Δρακοσπηλιάς, 2) Παναγίτης και 3) Φτέρης και έχοντας τὰ υπό του άρθρ. 47 του Α. Ν. 2200)40 περί Ι. ναῶν, ὡς έτροποποιήθη δια του άρθρου 2 του Α. Ν. 807)45, ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως έντός μηνός άπό της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεία της Ι. Μητροπόλεως τὰ υπό του άρθρου 48 του Α. Ν. 2200 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετά σχετικής αίτήσεως των.

'Εν Λαμία τῇ 15 Μαρτίου 1951

† 'Ο Φθιώτιδος 'Αμβρόσιος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† 'Ο 'Αθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† 'Ο Κερκύρας - Παξῶν ΜΕΘΟΔΙΟΣ

† 'Ο Ναυπακτίας ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητής του Πανεπιστημίου, 'Ακαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΣΗΣ

'Εν 'Αθήναις Τόποις «Φοίνικος» Λεωνόατο 4.